

Viktigt visa tro i handling

Västerås stiftsgrupp har haft föreläsningar med kända författare för att göra KviSk känt utåt i stiftet. Under tre års tid har man drivit seminarieprojektet Öppna dörren med temat Struktur-Jämställdhet-Delaktighet.

Genom offentliga seminarier har man nått ut till många kvinnor även utanför kyrkan. Man har bland annat dansat Heliga danser, och lyssnat på Lena Lervik. Varje år firas Internationella barndagen, i år med talare från Bris och Rädda Barnen.

Det är viktigt att finnas med på samhällets arena och visa tro i handling, menar Ingegerd Hellberg, ordförande i Västerås stiftsgrupp sedan tio år, som i detta nummer presenterar vad gruppen sysslat med under åren.

Vad gör ni i ert stift? Berätta!

Sid 3

Nya krafter för en ny höst

KviSks verksamhet sker framför allt ute i stiftsgrupperna. Nu när hösten är på väg håller dessa verksamheter på att ta fart igen. Hilda Lind, KviSks ordförande, betonar i sin krönika att demokrati och människovärde hela tiden måste lyftas fram i det vi gör.

Vi behöver påverka och utmana, i kyrkan och i samhället!

Sid 2

Projekt som ska inspirera

KviSk driver på nationell nivå flera långsiktiga projekt för att fördjupa vår kunskap och påverka och utmana kyrkan och samhälle, ett handlar om Världens fest i Malmö 2012, ett annat om insatser för att stödja kvinnor inför kyrkovalet 2013. I ett spännande internationellt projekt ska vi skapa nätverk med andra europeiska kyrkors kvinnoorganisationer.

I detta nummer beskrivs två av våra projekt. Pilotprojektet Allt hör ihop ska resultera i inspirationsmaterial för att användas av lokalgrupper. Rituell dans kommer i bokform att presentera denna dansform och även mynna ut i en seminariedag 2012.

Sid 4

Efterlysning!

I nästa nummer av Kvinnoglöd berättar vi om ett projekt för att uppmärksamma flickors och unga kvinnors utsatthet i vårt samhälle. Gruppen unga flickor/kvinnor mår psykiskt allra sämst i Sverige med bland annat självska debeteende.

Ett annat projekt heter Tro och tvivel – ett inspirationsmaterial för samtal i den lilla gruppen. Vi välkomnar synpunkter! Hur berör projekten dig och ditt arbete i stiftsgruppen?



I Trankils kyrka i Värmland finns en medeltida träskulptur, kvinna med barn, från mitten av 1200-talet. Länges ansågs att bilden föreställer S:ta Anna. Nu anser experterna att det är en madonnabild, en Maria.

S:ta Annas plats i tro och historia



En gång var Annakulten stark i Sverige, och den heliga Birgitta betydde mycket för Annakultens spridning.

Monica Sjögren Nordgren presenterar i en vacker bok Anna, Jesu mor. Hon berättar historien om Anna och hennes man Joakim som den berättas i Jakobs protoevangelium. Hon redogör för Annas och Marias plats i den kristna kyrkan, och presenterar i en rad fotografier Annabilder, från träskulpturer till målningar, som finns kvar i våra kyrkor.

En rad nu levande kvinnor, konstnärer från Lena Lervik till Lena Cronqvist, berättar i ord och bild om sitt förhållande till Anna eller Maria.

Sid 2

En höst med möten över gränser

Krönika

Här uppe i Norden lever vi i årstidsväxlingarna, kanske mer än i andra delar av världen. Sommaren 2011 har varit alldeles speciell. Den har för lång tid framöver etsat in ett datum i vårt minne: Den 22 juli. En dag av terror, skäck och ångest i Oslo och på Utöya. Mitt i semestertider skakades vi om på ett brutalt sätt. Men under sensommaren har vi också fått vara med om att se denna fasa omvandlas till sammanhållning och tro på en framtid där demokrati, öppenhet och varje människas värde står i centrum.

Bidra, påverka och utmana

Nu är hösten på väg, på några håll redan alldeles tydligt. Verksamhet av alla de slag tar fart igen. Sommarens erfarenheter kommer att ligga som underton. Demokrati, öppenhet och människovärde måste hela tiden lyftas fram och få praktisk konsekvens. Också för en förening som Kvinnor i Svenska kyrkan. Mycket av verksamheten präglas av fördjupning för att kunna bidra, påverka och utmana i kyrkan och i samhället med kvinnors erfarenheter och kunskaper.



Anna – mormoder och urmoder

Monica Sjögren Nordgren
Sankta Anna, Jesu mormor
- kultgestalt och inspirationskälla

En gång var Annakulten stark i Sverige. Jesu mormor, var en levande gestalt i vår kyrka. Den heliga Birgitta betydde mycket för dess spridning.

Fortfarande har vi kvinnor behov av en moderskapsarketyper, en myt eller berättelse som hjälper oss kvinnor i vår egen utveckling.

Monica Sjögren Nordgren, pensionerad präst och konstvetare, berättar i en innehållsrik bok om Anna, en vacker bok med Annabilder från medeltida till nutida konstverk.

Egentligen, skriver Monica Sjögren Nordgren, börjar Nya testamentet med att två människor älskar varandra och är ledsna över att inte kunna få barn, med kulmen vid mötet vid den Gyllene porten, och att en kvinna, Maria, föds.

I äldre bildkonst förknippas både Anna och Maria med jor-

Höstens första Kvinnoglöd

I Kvinnoglöd nr 3 är temat "KviSk:s nya tag – vad vill du?" I nr 4 blir temat Unga röster. Vi i redaktionen längtar efter att höra vad ni läsare vill, tänker, drömmer om, vill debattera.

I detta nummer beskrivs två av våra projekt och vad som händer i några av våra stiftsgrupper. Hoppas det ska inspirera till egna texter och aktiviteter!

Deadline för nr 4 är 7 november.

Elisabeth Enger och Mariann Sönnebo, redaktörer

Detta sker framför allt i stiftsgruppernas regi runt om i landet. Studiecirkel, pilgrimsvandring, föredragskväll, heliga danser, kvinnofrukost, gudstjänst är bara några av de många former för aktiviteter och engagemang som man inbjuder till. Gå in på KviSk:s hemsida www.kvinnorisvenskakyrkan.se och leta rätt på stiftssidorna. Där finns information och kontaktuppgifter.

Långsiktiga projekt

För att kunna bidra, påverka och utmana både kyrka och samhälle är det nödvändigt att vi fördjupar vår kunskap och vidgar våra erfarenheter. Därför driver vi på nationell nivå några långsiktiga projekt. Ett par av dem presenteras särskilt på sid 4 i detta nummer av Kvinnoglöd.

Ett spännande projekt är ännu i sin linda. Det handlar om att söka och fördjupa internationella kontakter och samarbete, främst i Europa. Vi behöver varandra över nationsgränserna för att kunna bidra till en kyrka och en värld som inte delar in människor i stereotypa kategorier, där fördomar byts mot respekt för den andra.

Hilda Lind
Ordförande



den och marken. En symbol för Anna och Maria är pärlmusslan, den som gömmer en dyrbar pärla.

Så flyter bilderna av Anna och Maria ihop - en kvinna - två kvinnor - alla kvinnor! Vi är döttrar, mödrar, mormödrar. Alla hör vi ihop.

En vanlig bild av Anna är som "Anna själv tredje" där Anna sitter med Maria i knäet, som i sin tur bär Jesus på sitt knä. En bild av moderlighet och kvinnlighet. Jesus håller i äpplet, en bild för återlösningen.

Viktig gestalt för konstnärer

För några av dagens kvinnliga konstnärer spelar både Anna och Maria en viktig roll, bland annat som arketyper för moderskapet. Monica Sjögren Nordgren presenterar en lång rad konstnärer i sin bok, från Lena Lervik till Lena Cronqvist, och deras förhållande till Maria och Anna.

Lena Cronqvist har målat en svit Anna-själv-tredje-målningar med henne själv och hennes mor som motiv, ett komplicerat mor/dotter-förhållande.

För Lena Lervik är Anna urmodern, mor till modern, hon associerar till den urgamla modergudinnekulten som fanns långt innan man började dyrka manliga gudar. Som urmoder är Maria den enda överlevande förebilden i vår kultur.

-Vi kvinnor måste göra vår röst hörd i behovet av andliga bilder för kvinnliga erfarenheter, och Maria står för det mest urkvinliga och urmoderliga som finns i oss, värnandet av det ömtåliga livet, säger Lena Lervik.

Elisabeth Enger

Nr 3/2011 Årgång 1 **Kvinnoglöd** publiceras 4 ggr/år på hemsidan www.kvinnorisvenskakyrkan.se **Kvinnoglöd** är ett webbaserat nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan, KviSk, som även trycks på miljövänligt papper hos Roland Offset i Linköping.
Redaktionsadress: Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91, Åmål. Texter/bilder mejlas till solmariann@hotmail.com eller eenger.hagen@gmail.com
Ansvarig utgivare: Hilda Lind Redaktörer: Mariann Sönnebo, Elisabeth Enger Foto där ej annat anges: Elisabeth Enger
Redaktionsråd för detta nummer: Birgitta Wiking Boman, Stockholm, Margareta Hector, Sundsvall, Karin Hedner, Lund.

Ett vattenhål som behövs



Sensommardag vid älvstranden i Borlänge med författaren Aino Trosell. Foto: Kurt Lindroth

Under 1960-talet var S:ta Katharinastiftelsen på Österskär mitt "enda vattenhål" i Svenska kyrkan. Inte bara det. Det var mitt kyrkliga universitet med högt i tak och inspirerande och utvecklande innehåll.

När Sveriges kyrkliga kvinnoråd 1995 ombildades till Kvinnor i Svenska kyrkan, KviSk, med individuellt medlemskap, fick min kyrka ytterligare "ett vattenhål" som behövs. KviSk har breddat engagemangsytan för Svenska kyrkans kvinnor. 2011 är jag inne på mitt tionde år som ordförande i Västerås stiftsgrupp.

Gruppens nuvarande styrelse har planerat och ordnat verksamhet sedan 6 april 2002. Den är präglad av kvinnor med föreningsvana och starkt engagemang i kyrka och samhälle. Det berikar såväl verksamhet som gemenskap. De första verksamhetsåren satsade vi på att vända oss utåt så mycket som möjligt, för att göra föreningen KviSk känd. Vi engagerade föreläsare som författarna Aino Trosell och Ebba Witt Brattström för offentliga möten i anslutning till våra årsmöten.

Öppna dörren för delaktighet

Åren 2008 – 2010 satsade Västeråsgruppen på seminarier-serien Struktur-Jämställdhet-Delaktighet som underrubrik till Projekt Öppna dörren. Vi bjöd in även förtroendevalda kvinnor. Seminarierna var offentliga och samlade ett 45-tal kvinnor varje gång, även kvinnor som inte nöter kyrkbänken

**Seminarier med
Lena Lervik,
Heliga danser och
särskilda inbjudningar till förtroendevalda kvinnor är något av verksamheten inom KviSk i Västerås stift.**

varje söndag. Under seminariet 2010 efterlystes särskilda seminarier för kvinnor i kyrkoråd.

Gästtalare vid våra offentliga möten har bland andra varit Kerstin Bergman med föredrag över tema Moder Jord i klimakteriet, och skulptören Lena Lervik med bildberättelsen Modern och moderskapet.

Tro i handling

Två i stiftsstyrelsen finns också med i lokalgruppen i Borlänge. Den tillkom 1996 och är inne på sitt 15:e år. Ur gruppens verksamhet kan nämnas studiecirklar och Sensommardagar. Under de senaste åren har utdelning av Ljusets ängel tillkommit. Den har tillfallit bland andra Falun-Borlänge asylkommitté, och Väntjänsten i Stora Tuna församling. Varje år firas Internationella barndagen, i år med gästtalare från Rädda barnen och Bris. Det är viktigt att finnas med på samhällets arena. Visa tro i handling!

Alla våra sammankomster inleds med psalm och bön. Vi har i Borlänge även provat på Heliga danser. Vi behöver en lokal och en utbildad ledare, för att kunna ta upp dans igen.

Den 10 september 2011 sammanfattas projektet Öppna dörren med seminarium, vari deltar Helig dans med Eva Dahérn från KviSks kvinnogrupp i Kumla, Strängnäs stift. Den 25 augusti hölls Sensommardag över tema Se hela människan, med konstnären Slotts Barbro.

Vad gäller ekonomi har stiftsstyrelsen och stiftsfullmäktige ställt upp med anslag. Lokalt i Borlänge har gruppen fått frivillig församlingskollekt i nio år. Stiftsgruppen behövs för solidaritetsarbete för och med kvinnor.

Det gäller att kämpa på!



*Ingegerd Hellberg, Borlänge
Ordförande, Västerås stiftsgrupp*

Moder Jord i nytt perspektiv

Projektet **Allt hör ihop** vill skissa en tro MED bättre vetande – en väg ut ur dilemmat vetenskapen eller bibeln. Det dilemmat är alldeles onödigt. Religion går inte ut på att beskriva verkligheten. Det är i vår kultur vetenskapens sak och den revideras ständigt.

Tro är en attityd, ett förhållningssätt till verkligheten. Ett kristet förhållningssätt präglas av tro, hopp och kärlek men också av förundran, ödmjukhet, tacksamhet, glädje och vördnad.

Ett trosprov idag är, att lita på att kärleken, både eros och agape, trots allt, är den innersta drivkraften i skapelsen. Att död och ondska faktiskt kan föda nytt bättre liv. Att det som väl är, inte är vi människor som styr.

Vem styr då? Svaret verkar givet i en kristen tidning. Men vilken Gud talar vi om? Hur föreställer vi oss honom – eller henne? Moder Jord kallar jag henne.

Det mesta som kan sägas om Gud Fader kan sägas om Moder Jord och den mater-ia hon är gjord av: Oändlig, evig, okränkbar, helig, moderlig famn i döden och nya livs sköte.

Om man börjar tänka moder Jord ibland i stället för fader Himmel, ändrar sig perspektiven. Under blir som naturens under och det hela mynnar ut i en vördnad för livet. Det är ju att älska och dyrka vår moder Jord.

Projektet ska utarbeta olika typer av inspirationsmaterial för lokalgrupperna, som bildspel, rollspel och interaktiv dvd, etcetera.

*Kerstin Bergman
KviSk emerita*

Du är väl med i KviSk?

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699 och glöm inte att ange namn, adress och eventuell e-postadress, stift och födelseår. Medlemsavgiften går bland annat till verksamheten i din egen stiftsgrupp samt Kvinnoglöd.

Tyckt

Kvinnoglöd i Afrika

Kvinnoglöd når kvinnor i hela världen!

En läsare i Nairobi, Gunborg Blomstrand, skrev och berättade att efter usel internetuppkoppling var Kvinnoglöd nr 2 det första hon fick upp! Hon njöt av kvinnors kraft, glädje och skönhet som de framställdes i vårt medlemsblad. Självt arbetar Gunborg som kommunikatör, utsänd av Svenska kyrkan, på All Africa Conference of Churches.

Läst

Antje Jackelén

Gud är större. Arcus förlag. 2011

Är du nyfiken på vem Lydia var, hon som banade väg för kristen tro i Europa? Lundabiskopen Antje Jackelén börjar sitt herdabrev, boken Gud är större, med att berätta om henne.

Den berättelsen ger mersmak och därför fortsätter läsning av bara farten med kapitel om tro och vetenskap, om det onda, om solidaritet och om visionen för 2010-talet.

Projektet Rituell dans

Rituell dans är en cirkeldans, i vilken man gestaltar viktiga livsfrågor på ett ritualiserat sätt genom att dansa bilder från en myt eller annan berättelse med ett allmängiltigt existentiellt innehåll. Dansformen ger deltagarna möjlighet att komma i kontakt med och ge ett kroppsligt uttryck för djupa andliga erfarenheter. Rituell dans i denna form har praktiserats i Sverige i tjugio år, huvudsakligen inom ramen för Svenska kyrkans verksamhet.

Det har hittills inte funnits någon samlad skriftlig dokumentation av dansformen. Projektet innebär att Karin Hedner, som har praktiserat denna typ av dans i många år, arbetar med ett försök att i bokform föra den rituella dansens uttryck till ett språk, som kan bekräfta och fördjupa dansarnas egna erfarenheter på ett sätt, som kan förstås även av läsare utan egna erfarenheter av detta sätt att dansa tillsammans.

*Karin Hedner
Ordförande i Lunds stiftsgrupp*

**Svårt att läsa Kvinnoglöd på skärmen?
Skriv ut den på papper!**

På gång

Sjärens sång, en kurs i sångens läkande kraft. Sångerskan och sångterapeuten Lena Måndotter leder en tvådagars kurs den 29 - 30 oktober i Liberiet i Lund.

Info Sensus: madeleine.anderberg@sensus.se

Inspirationshelg på Vårsta

För tredje året i rad arrangerar Härnösands stiftsgrupp en inspirationshelg, den 24 - 25 september, på Vårsta diakonigård. Tema Vila-Eftertanke-Närvaro-Vishet.

Agneta Nyholm Winqvist, som skrivit om Feng Shui och Wabi sabi - tidlös visdom, medverkar med föreläsningar och övningar. Kreativa uttrycksformer och improvisation leds av konstnären Gunnel Oldenmark och dramapedagogen/sångerskan Marja Bervellius.

För program och anmälan: www.kvinnorisvenskakyrkan/harnosand

Se också övriga stiftsgruppernas program på hemsidan.

Tyckt

Jordens framtid och människans värdighet var namnet på en distanskurs i ekosofi som fångade mig och gjorde att jag för ett par år sedan började läsa på distans vid Karlstads universitet. Ämnet är så angeläget och sättet man närmar sig ämnet på, har påverkat och förändrat mig!

När jag läser kurser på distans, parallellt med heltidsjobb, får jag möjlighet att lära nytt, komma i kontakt med nya människor och hitta böcker som blir följeslagare. Som boken Moder Jord i klimakteriet! En bok man kanske inte sträckläser utan bär med sig och läser i lite då och då.

Jag rekommenderade boken för kurskamrater och lärare på ekosofikursen och de gjorde som jag: uppskattade den mycket!

Karin Hansson-Gunnarsson, Surahammar